

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra . . . 1 kor. Egy hóra . . . 1 kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 „ Negyedévre 4 „ 50 „

Feloldó szerkesztő:
SÍPOS BÉLA.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 47. és 49. szám.

Nyílt programot!

Debreczen, febr. 19.

A kibontakozás a mostani zavart politikai helyzetből ott kereshető, hogy tessék a kormánynak egységes pártot csinálni s tessék a képviselő uraknak kimondottan kormánypartivá lenniök, vagy az ellenzékbe menniök. Mert a mostani helyzet, amikor árkon-bokron megszavazzák a kormánynak minden közönséges, Ausztria részére mérhetetlen előnyököt nyújtó javaslatát; a nem átmeneti, hanem egészen állandó természetű ügyekben végleg döntenek, a mellett a 48-at hirdetik, melyet sutba tettek; a tisztességes, hazafias ellenzékét is lebecsmérik, ledorongozzák, szóval nem türik — ez a felfordult állapot sokáig nem tartható, ez a politikai manőverezés előbb-utóbb csődöt mond. Azzal tisztában vannak maguk a kormány emberei is, hogy a politika, melyet most folytatnak, nem az, melyre a választások előtt esküt tettek s melynek gyakorlására a nemzet felhatalmazást adott. Tisztában vannak ezzel és mégis mást beszélnek. Miért? Azért mert a választópolgárok előtt

nem merik még most sem bevallani, hogy bizony-bizony a 48 elmúlt és másképpen ők nem tudják csinálni, mint a hogy csinálják.

Nem merik bevallani, hogy Bécs-essel, a királlyal szemben erőtleneek, nem merik bevallani, hogy a királyi akarat és erő tulsulya ellen győzelmesen nem tudnak megküzdeni. Nem merik bevallani, hogy a kvótaemelése, a tisztí fizetések emelése, az önálló bank huzása halasztása és a többi sérelem: mind nem 48-as győzelem, hanem nemzeti behódolás, mert másképp nem engednek Bécsből siman kormányozni. Hát bizony ezt mind be kellene vallani s akkor meg lenne a kibontakozás. A kik helyeselnék a nyílt kormányprogramot, azok melléje állának, azt vallván, hogy első az országra a nyugodt, zavartalan kormányzás, a kik pedig nem helyeselnék, a kik azt tartanak, hogy Kossuth Lajos elveit nem szabad a kanapé alá dojni, azok képeznek az ellenzékét, a hazafias, a 48-as alapon álló ellenzékét, melyre Bécs-essel szemben mindig szükség van. Természetes, hogy a darabont-csahosoknak az ellenzékéből: kuss!

Ha így engednék alakulni a helyzetet, mindjárt megszűnnék az ádatlan viszály, mely most dul a miatt, hogy a kormánylapok egész hajtóvadászatot rendeznek minden ellenzéki jelenség és személyek ellen, azok viszont nem hagyják magukat igazságuk és tiszta álláspontjuk tudatában.

Sokáig a mostani letorkolási és mindent elmagyarázó módszer ugysem tarthat. És sokáig sem lehet elősködni a darabontokból sem, kiket mind a mai napig nem tettek vád alá.

A kormány most nem tiszta gyékényen árul, még hozzá hamis portékát árul; ezen tessék változtatni s mindjárt meglesz a kibontakozás.

A házszabályrevízió. Ma délelőtt tanácskozások folytak Justh Gyula elnök, Wekerle és Andrássy miniszterek és a disszidensek közt. Az elnök a disszidensek kérésére, hogy a pártközi konferencia befejezése előtt ne tüzzék ki a házszabályrevíziós indítványt, azt szerette volna, ha holnap egyáltalán nem tartanak ülést. Ezt megint a disszidensek ellenezték, végre is hosszú purparlé után rájöttek, hogy van egy tárgyalásra kész ügy, melyet kitűzhetnek a holnapi napirendre.

A kondásleány.

Jó Harold király világéletében élt-halt az asszonyért. Alacsony, köpcös ember volt, sárga szemű és olyan színű, mint a vörös borjú, — vas egészségű, vidám természetű. Ő ugyan nem mondta a mogorva Salamon királlyal, hogy az asszony keserűbb a halálnál.

— És lám, — sóhajtott föl Harold király egy este vacsora után, a meghitt fülek előtt, — én izleltem a szépségnek, a kellemesnek színét-javát, csodálatos édes volt, de izleltem a szerelmet is.

— Hát az asszony, felség nem a szerelem? — kérdi az Amburge-ok hercege.

— Lojális kérdés, — mosolya Harold király, — tiszta szívből fakadt. De gondolj csak arra, hogy milyen tömzsi kis ember vagyok, hogy olyan a képem, mint egy bernáthegyi kutyáé. Jó, hiszen ilyen ember is megszeretheti magát, de ahhoz idő kell, ahhoz türelem kell. És a mellett én sohasem voltam ember, nagy, kicsinek, mindig az ajándék szimbóluma voltam. Hanem azért egyszer-egyetlen egyszer nekem is volt egy ka-

landom, amit éppen olyan szabadon éltem végig, mint valamelyik kapitányom, vagy akár egy mészáros segéd a magát.

Huszonöt éves voltam. Jól láttam már egész sorsomat. Jól tudtam már, hogy soha én tizenöt napra el nem bujhatom, hogy engem már holtomig lesnek, kémlelnek. Egyszer valami vizsgálat mélyen bevitt bennünket arra a licornei kastélyunk táján a glarusi lapályra. Egyedül akartam maradni, hogy egyszer én is kicsiny lehessen abban a hatalmas erdőben. El is szöktem lovammal. A ruhám egyszerű volt. Nagyszerűen teltek az óráim. Ugy éreztem magam, mintha szegény csavargó volnék, akinek se tenni, se enni-valója. Sok, sok bolyongás után lakóházra bukkantam. Korhadt, zsindeyes tetejű, piszkos kis viskó volt; egy törött ablaka, összevissza görbült szuette repedezett ajtaja. Körülte fekete disznó-konda turkált, legelt, észre se vettek, csak egy forgott körülöttem fenyegető rőfögéssel, ez fölíz-gatta a többit is és már mind engem kerülgetett nagy alattomosan. Lőni hiába lőttem volna és láttam, hogy egyre dühösebbek, egyre ellenségesebbek. Egy már nekem is jött hátulról, — ha eiesem,

széttépnek, — kezdtem fölfogni a veszedelmet.

Ebben a percben fölesattanó hang riasztotta meg a disznókat és egy hatalmas kutya kergette szét őket. Szétnézve, egy leányt pillantottam meg, valóságos vad külsejű leányt.

— Sose ügyeljen rájuk, — mondta, — majd rendbeszedem én őket; jó étvagyuk van, megesznek ezek mindent, még az ember húst is. Tudni kell vele banni.

Nem volt szép, az arcát feketére égette a nap, de volt benne, valami elevenység; a szeme világos, nyugtalan, mintha zöld láng lobogna benne, — ilyennek képzelem a Rollon kalózáinak a szemét.

— Eltévedt, ugy-e? — kérdezte különös, fagyos nyájassággal.

— El bizony, — mondtam, — és nagyon megéheztem.

Igaz is volt. Semmit sem hoztam magammal, igazán olyan étvágyam volt mint egy favágónak.

— Ha éhes, ennie kell, — jegyezte meg kitörő kacagással.

— Az ám, de nincs egy harapás kenyérem se.

Alkalmi példányok potem áron!

Harmathynál, Fűvészkert-u. 14.

Josika munkái 1—2 köt. 55. — helyett 25. — frt.

Vörösmarty „ 1—6 „ 12. — „ 6. — „

Kisfaludy K. „ 1—6 „ 10. — „ 4. — „

Kisfaludy S. munkái 1—8 köt. 15. — helyett 6. — frt.

Kölcei „ 1—7 „ 16. — „ 7.50 „

Tompa költem. 1—4 „ 10. — „ 4. — „

Öt nyelvű szótár 1—2 „ 15. — „ 5. — „

Beöthy, K. irod. tört. 1—2 „ 20. — „ 12.50 „

Gárdonyi munkái 1—10 köt. 18. — helyett 20. — frt

Arany trilogia . . . 6. — „ 3. — „

Magyar regényírók kötete 2.50 „ 1.25 „

Képes remekírók „ 3. — „ 1. — „

Egyetemes regénytár „ —.50 „ —.25 kr.

Apró-oseprő ügyek.

Kérvények és mandátumok.

A képviselőház ülése.

— Express tudósítás. —

Budapest, febr. 19.

A Ház mai ülése elég unalmas volt. Egy sereg jelentés és kérvény került tárgyalásra, melyekkel a t. Ház röviden végzett. Az ülés délben véget ért.

Részletes tudósításunk a következő:

Mandátum ügyek.

Elnöki előterjesztések során, az elhunyt Uray Imre emlékét örökíti meg a Ház jegyzőkönyvében.

Az elnök jelenti továbbá, hogy Baross István lemondott mandátumáról. Egy szersmind felhatalmazást kér a Háztól, a megüresedett kerületekben a választások kiírására. Jelentést tesz még az elnök az újonnan megválasztott Hajnok és Gyelmics Gerő képviselők mandátumáról. A mandátumokat kiadták az állandó igazoló bizottsághoz. Nagy Dezső ellen összeférhetetlenséget jelentettek be, mivel azonban az összeférhetetlenséget bejelentő kérvény hiányosan volt felszerelve, a bejelentés felett napirendre tértek. Néhány érdekes kérvény beérkezett referál még az elnök.

Törvényhatósági feliratok.

Szeged város kéri, a március 15-nek törvénybe iktatását. Hont megye a magyar gyarmatok törvényes védelmét sürgeti. Fehér, Moson és Sopron megye a városok részére kívánja a fogyasztási adókból befizető jövedelmeket kiadni. Pest megye a tőzsdének és a szerencse játékok tultergésének korlátozását sürgeti. Brassó megye Árpád fejedelem emlékét óhajtáná méltóbb módon megörökíteni. Végre Bereg megye Dalmácia visszacsatolását sürgeti.

— Ejha! — nevetett föl újra. — No majd én nekem lesz; a sajtóból is van tán még, egy kis sör is akad. No gyere, menjen be, — és betuszkolt a viskóba.

Alacsony szoba volt, benne egy ágy, fatökből fejszével faragott asztal, zsá moly, meg jókora rakás tűzifa. Nyomorságos volt, de a levegője hűs, kellemes és látszott az is, hogy a gazdasszonyom ad valamit a tisztaságra. Leültetett a zsámolyra, magának egy tőkét tett oda, elővette a kenyeret, a sajtot, meg cserépkancsóban a sört.

Sohasem ettem ennél jobbizűen. Ugy ittunk egymás után, ami még csak kellemetlen se volt, mert a lánynak olyan ragyogó fehér foga volt, mint az ezüst. Beszélgettünk holmi apróságról. Futott az idő, bealkonyodott. Azt mondja nekem az én kondáslányom:

— Ha nem ismeri a vidéket, jobb lesz, ha itt alszik.

Eszembe se jutott, hogy nemet mondjak. Boldog voltam. Nem láttam én többet, hogy a lány esetlen és minden báj nélkül való. Eltvedt ember voltam Éva fiatal, egészséges lányával. Hogy fejlődtek a dolgok többről-többré, nem mond-

A Ház úgy határoz, hogy a kérvényeket adják ki a kérvényi bizottságnak.

A napirend.

Majd rátérnek a napirendre Hódy Gyula előadó, a könyvtári bizottság jelentését olvassa. A képviselőház vásárolt jócskán műveket; — de mit ér minden, ha a képviselő urak oly keveset olvasnak. Mindazonáltal szó van a jelentésben még arról is, hogy mennyi könyv került ki a könyvtárból, amelyek vissza soha többé nem kerültek.

Zakariás János és Nehrebeczky György a kérvényi bizottság előadói referálnak azután a kérvényi bizottság határozatáról.

Egy csomó hazafias érzelmű vármegyénk március idusát, és október 6 diki gyásznapi napot törvénybe iktatott nemzeti ünnepé kívánja tenni. E felett a Ház úgy határoz, hogy pártolólág ki fogják adni a közoktatási miniszternek.

Szinte egyhangulag kívánják vármegyénk a magyar büntetőtörvény hatályainak a tényleges szolgálatban álló katonákra való kijelentését. Ez a modern törekvés, mennyi anomáliának vetne véget. A Ház maga is belátta ezt és kiadták pártolólág a kormánynak.

A kivándorlás.

A kivándorlás szomorú kérdése is nagy mértékben foglalkoztatja a vármegyét. Megnyugtató jelenségek, mert jele ez annak, hogy most már végre konyolan és megfelelő helyen igyekeznek megszüntetni az ország eme vérvesztését. A Ház is lehető sürgősen kívánja ezt a kérdést megoldani és a belügyi miniszterrel intézkedést kíván.

Volt még néhány kisebb jelentőségű kérvény, amelyeket szintén pártolólág terjesztettek fel a kormánynak.

A kérvénybizottság jelentése után tíz perc szünet következett.

Szünet után.

Apponyi Albert gróf közoktatásügyi miniszter: Kéri a Házat, hogy Bozóky

hatom el önöknek, pedig nagyon jól emlékszem rá — elég az hozzá, hogy 2 óra mulva olyanok voltunk, mint a gyerekkori jóbarátok. A végén meg nem is nagyon beszéltünk már, megöleltem a kondáslányt és nagyon boldog voltam.

*

— Három napig maradtam ott — folytatta Harold király — és ez a három nap az, amikor én is megismertem a szerelmet, mint más, közönséges ember. Ah! sohasem fogom elfelejteni! Oly szép volt! Oly jó volt! Hónapokig ott maradtam volna, minden pirulás nélkül. De a harmadik nap alkonyán rám akadtak és amint a kedvesem meglátta, ki volt a vendége, nem szeretett többé. Láttam haragos és majdnem megrémült szegény.

Szerencsésé tettem, ahogy kellett is. Nagy darabot vettem meg neki abból az erdőből és ahányszor arra kóborlok, elnézem gyermekeit, unokáit, hogy szaladoznak a fák alatt. És ma, mikor a szívemben csak hamva van meg a régi tűznek, álomként él ez az emlék bennem és sokszor megkérdezem, ha eszembe jutnak a többi kalandjaim: nem ez volt-e a legkülönb?

J.-H. Rosny.

Árpád interpellációjára holnap válaszolhasson, amikor remélhetőleg az interpelláló is jelen lesz.

Mezőfi Vilmos a házberuzsora megakadályozása tárgyában nyújt be interpellációt.

Utána Veres József interpellál a belügyminiszterhez, hogy mozdítsa elő a községi takarékpénztárak alapítását, megfelelő törvényhozási intézkedésekkel.

Az ülést háromnegyed 1-kor bezárják. Legközelebbi ülés holnap délelőtt 10 órakor lesz.

A hamispénzgyárosok.

Husz Abrahám rokonsága a törvényszék előtt.

Az első napi tárgyalás.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, febr. 19.

Ma kezdte tárgyalni a debreczeni királyi törvényszék az egész ország, sőt a külföld figyelmét és érdeklődését is erősen felkeltő nagyszabású pénzhamisítási pert, melynek főszereplője Husz Abrahám a kivégzett petrovai rablógyilkos volt.

A törvényszék I. számú tárgyaló terme zsufolásig megtelt hallgatósággal, hogy a híres vádlottakat láthassa.

A mai tárgyalásról a következő részletes tudósításunk számol be:

A tárgyalás megnyitása.

Néhány perccel 9 óra után nyitotta meg a tárgyalást dr. Tóby István főtárgyalási elnök. Szavazó bírák: Kondor Zsigmond és Bagossy Albin, Ügyész: Dr. Thury Endre. A vádlottakat három ügyvéd védi.

A vádlottak.

A különösebb érdeklődést érdemlő vádlottak közül a mai napra csak Dávid Márton és fia Dávid Adolf, a kiskupányi dussgazdag fakereskedők, akik jelenleg a beregszászi törvényszék vizsgálati foglyai és a petrovai rablógyilkosság miatt 10 évi fegyházbüntetésre ítélt Salamon Sztrul jelentek meg. Husz Abrahámnét a későbbi napokra idézte be az elnök.

Husz Abrahámon kívül összesen 25 vádlott van beidézve. Ezek közül a mai napra idézést kaptak: Husz Abrahám Chajim, a kivégzett Husznak unokaöccse, továbbá sógora Fischer Lázár, Kopolovits Wolf, Moskovits Albert, Ganz Salamon, Salamon Sztrul, Werzberger Márkus, Werzberger Saul, akik kettő kivételével meg is jelentek.

Husz Abrahám.

A tárgyalás megkezdése előtt elnök köteleességszerűen bejelentette a törvényszéknek, hogy a bünper egyik szereplőjét, Husz Abrahámot a m.-szigeti törvényszék jogerős ítélete alapján kivégezték.

Thury Endre alügyész Husz ellen a vádat eljettette s a törvényszék a további eljárást beszüntette.

A két Dávid.

Dávid Márton, akit a beregszászi ügyészségtől szállítottak Debreczenbe, az elnök általános kérdéseire elmondta, hogy

Törlesztéses kölcsönöket

olesó kamatra, földbirtokokra és házakra a legelőnyösebb feltételek mellett igen rövid idő alatt eszközöl. Drágább kamatu meglevő kölcsönöket Olesóbbra cserél az Ingatlan és földhitel forgalmi Intézet Grossman és Mandel Debreczen, Hunyadi-u. 17, sz. Felvilágosítást díjmentesen ad

48 éves, izraelita, kiskupányi születésű, jelenleg a beregszászi fogházban vizsgálati fogoly, fakereskedő, nős, családosa, 9 gyermek atyja, 80,000 korona vagyona van, büntetlen előéletű, 1907. máj. 27-ike óta van gyilkosság gyanúja miatt fogóságban.

A következő érdekes ember Dávid Mártonnak szintén letartóztatásban levő Dávid Adolf nevű fia, aki az elnök kérdéseire elmondja, hogy 23 éves, kiskupányi születésű, izr. vallású, okleveles könyvelő, nőtlen, vagyontalan, büntetlen előéletű. Ő is, mint atyja 1907. május 27-ike óta van a beregszászi törvényszék fogházában.

Salamon Sztrul egy börtönőr kíséretében jelent meg. 34 éves, izraelita, kövesligeti születésű, nap számos, nős, családosa, 5 gyermek atyja, többszörösen büntetett egyén, jelenleg is jogerősen elítélt rab.

Midőn a vádlottak általános kihallgatása véget ért, dr. Tóby István elnök ismerteti a törvényszékkel a vádat.

Husz sógorának kihallgatása.

Következett Fischer Lázár kihallgatása. Előbb Darvay Sándor románul, majd Widder Antal németül tolmácsolja a kérdéseket és feleleteket.

Elnök: Azzal van vádolva, hogy Nuchem Sapira és több társa féle szövetkezetnek részese volt. Beismeri a bűnösségét?

Vádlott: Nem ismerem be. Ártatlan vagyok.

Elnök: Tud-e a hamis 50 koronások forgalombahozataláról?

Vádlott: Nem tudok semmit.

Elnök: Londonban volt-e?

Vádlott: Sohasem voltam. Amerikába akartam menni, de Antwerpenben tanítói állást kaptam és egy évig ott maradtam, aztán visszatértem Magyarországra.

Elnök: Miért akart Amerikába menni?

Vádlott: Örököltém 3600 korona értékű ingatlant, egy üzletet, de ez rosszult ment és eladtam, ezért akartam kivándorolni.

Elnök: Nuchemet ismeri?

Vádlott: Nem ismerem, nem is látam soha.

Elnök: De tud azokról a levelekről, amelyeket Nuchem Sapira a maga sógorának, Husz Abrahámnak írt?

Vádlott: Egyáltalán semmiről sem tud.

Elnök: Hát a Fisch Ábrahám által forgalombahozott hamis pénzekről tud-e?

Vádlott: Erről sem tud, sem Bobkerről, aki a hamis pénzkészítést metszette.

Elnök: De Schwalb Kain azt állítja, hogy magát látta Londonban Nuchemmel, sőt az ottani lakcímét is tudja. Maga a War den Street 46. sz. a. lakott Fisch álnév alatt. Ez postai feladóvevényvel is igazolva van.

Felolvassák a Nuchem leveleit.

Elnök ezután felolvastatja a Nuchem Sapira által Husz Abrahámnak írt kilenc héber nyelvű levél magyar fordítását. Az eredeti leveleket Husz Abrahám üzletében a falra függesztve egy árjegyzék mögött találták meg a csendőrök, a midőn nála házkutatást tartottak. Az egyik levél különösen érdekes és jellemző. Ez így szól:

„A házkutatást az ön társának köszönhetem, hál' Istennek a *dohány-levelekből* mit sem találtak. Testvérem elment Kohen urhoz, mindent közölt velem s így *Kohen a dohány-készítő* a legnagyobb sietségében 30 pakli dohányt elégetett, pedig első rendű minőségű levelek voltak. A követ, melyen a dohány levelek préseltettek azonnal megsemmisítette. Társa számár, buta, ha valaki csempészett árut jön vásárolni, azt az utcán minek beszéli? Küldök Önnek egy levelet, ebből megláthatja, hogy mily nagyszerűek voltak.” Majd így folytatja:

„A követ újból el kell készíteni, mert megmosta. Ez öt hetet vesz igénybe.”

A levelek felolvasása közti időben a védők az elnöki asztalhoz mentek és közbeszóltak, mire dr. Tóby elnök rendretusították őket.

A vádlott a felolvasott levelekről sem tud semmit, bárha az ő általa Nuchemnek írt levelet is felolvassák és felmutatják. Nem ismeri el a levélírást, annál is inkább, mivel az aláírás nem az ő szokott aláírása. Ezzel szemben megállapítják, hogy a levél az ő keze írása.

Erre a törvényszék, hosszabb vitaközös után Widder Antal tolmácsot nevez ki írásszakértőnek. Ellenőrző szakértőnek pedig Strasser Salamon debreczeni orth. rabbit.

A királyi ügyész e szakértő kinevezésében megnyugodott, azonban az egyik védő ez ellen semmiségi panaszt jelentett be.

Ezután az elnök az idő előrehaladottsága miatt délután fél négy óráig a tárgyalást felfüggesztette.

Délutáni tárgyalás.

Elnök kevéssel fél négy után nyitotta meg a tárgyalást.

Következett a Bécsben kihallgatott vádlottak vallomásának felolvasása. — Schwalb Kain, aki osztrák honpolgár, jelenleg Bécsben 3 évi fogházbüntetését tölti el, az idézésre nem akart megjelenni. Miután pedig őt erre a tárgyalásra, hogy megjelenjék, kényszeríteni nem lehet, ennél fogva az írásbeli vallomást olvassuk fel.

A védők ellenzik a felolvasást és kéri, hogy Schwalb Kain még egy idézés küldessék a megjelenésre. Az ügyész azonban határozottan ragaszkodik a vallomás felolvasásához, annál is inkább, mivel Schwalb Kain ideszállítása horribilis költséggel járna.

A bécsi főügyészség átirata.

Widder Antal előbb németül olvassa fel a bécsi főügyészség átiratát, amelyet aztán az elnök magyarul olvas fel. A főügyészség azt írja, hogy Schwalb Kain akar megjelenni a debreczeni tárgyaláson. Kényszeríteni pedig nem lehet. Különben is őt megesküdtetni úgy sem lehet, mert ő ebben az ügyben vádlottként szerepel.

Az írásos vallomás.

Schwalb (Friedmann) Kain két és fél év óta van a bécsi börtönben. — Kezdetben jó módú ember volt, de később tönkrement és vagyonszerzés céljából Londonba akart költözni. De Bécsben 4000 koronát sikkasztott, tehát szöknie kellett. Feleségét és gyermekeit is ott hagyta. Neje később el is vált tőle. Londoni la-

kására egy napon Holder Aron állított be, majd pedig Nuchem Sapira, akik hamis pénzt kínáltak neki, azonban ő visszautasította. Nuchem, Grósz álnév alatt mutatkozott be neki. Többszöri rábeszélés és a szorult helyzete folytán végre engedett és Nuchemtől Jugend Dávid jelenlétében vett 32 darab hamis 50 koronást. Látott azonban náluk ekkor nagyobb mennyiségű hamispénzt. Nuchem neki 15 százalékkal olcsóbban adta a hamisítványokat. Ő csak Bécsben használta ezeket a pénzeket, de sem Pesten, sem Pozsonyban, ahol a vádirat szerint szintén hamis pénzért vásárolgatott, nem fizetett hamis pénzzel. A jelzett pozsonyi ékszerésről egyáltalán nem tud. Ha annak hamispénzzel fizettek, az másvalaki lehetett.

Találkozott Londonban Fischer Lázárral, aki — miután ő (Schwalb) megmondta neki, hogy szintén kereskedik hamis pénzzel — bizalmas lett és megmondta, hogy ő is nagyobb mennyiségű pénzt akar venni.

Schwalb később feljelentette a londoni osztrák konzulatusnál Nuchemet, de a konzulatus jó ideig tétlen maradt az ügyben. Erre a bécsi os. és kir. pénzügyminiszteriumhoz írt, amire a konzulátustól felkeresték őt. A konzulatuson már ismerték Nuchemet. Fischer Lázár, aki Fisch név alatt szerepelt, midőn megtudta a feljelentést, megharagudott reá. Azonban Nuchem még ekkor is csábította hamispénzéveire. — Ekkor éppen Schweizba akart utazni és bár szüksége volt pénzre, mégis visszautasította.

Majd visszatért Bécsbe, ahol Friedmann álnév alatt lakott egy szállodában. Innen ment Pozsonyba és Pestre, de ismétli, hogy Bécsset kivéve seholsem használt hamis pénzt. A hamis név használatáért és a sikkasztásért van most Schwalb elítélve 3 évi súlyosabb börtönre Bécsben.

Elnök röviden összefoglalva elmondja a felolvasott írásbeli vallomást, amit a tolmács ismétel Fischer Lázár vádlottnak.

Elnök: Mi a megjegyzése a felolvasottakra?

Vádlott: Schwalb Kaint sem Schwalb, sem Friedmann név alatt sohasem ismertem, azt sem tudja, hogy kicsoda. Ismétli, hogy Londonban sohse volt.

Nuchem Sapira vallomása.

Elnök: Felolvassom Nuchem Sapirának beküldött írásbeli vallomását,

Nuchem Sapira 1879-ben született, foglalkozására nézve házaló. A felolvasott vallomása csak a Husz Abrahámhoz intézett levelekre vonatkozik és mindenben megerősíti a vizsgálat eredményét.

Nuchem vallomásának felolvasása után az elnök jelenti, hogy az ellenőrző szakértőként beidéztet Strasser Salamon nem jelent meg, mivel bizonytalan időre Szoboszlóra utazott. Dr. Freund védő mindazáltal ragaszkodik Strasser beidézéséhez és minthogy Strasser bizonyára rövid időn belül visszatér, ekkorára kéri beidézését.

A törvényszék ezt tudomásul vette és az elnök az idő előrehaladottsága miatt a tárgyalást berekesztette és folytatását holnap reggel 9 órára tűzte ki.

Holnapra van beidézve a nagyszabású pörnek legérdekesebb alakja, a kivégzett Husz Abrahám özvegye, aki büntetésért mint vádlott szerepel az ügyben. Vallomása az ügyre nagy fontossággal bír.

Mindnyájan menjünk a Kölcsey kávéházba

ahol időnket kellemesen eltölthetjük.

Öngyilkos postatiszt.

Árván maradt gyermekek.

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, február 19.

A debreczeni posta és táviráda egyik szorgalmas tisztje tegnap délben öngyilkosságot követett el. Az illető több gyermek apja volt, aki megunta az életet szenvedéseit.

Móré Mihály az életunt, a debreczeni posta és táviráda segédtisztje volt. Az Isten nagy családdal áldotta meg, de ahhoz megfelelő anyagi javakkal nem rendelkezett. Ehez járult még az is, hogy felesége ezelőtt hat héttel meghalt. Ezt a csapást már nem tudta elviselni. Halálra szánta magát és buskomor lett. Rokonai és barátai rosszat sejtettek és figyelni kezdték minden lépését, de ugylátszik, a sors végzett és Mórénak sikerült sötét szándékát megvalósítani.

Tegnap délben hivatalából hazatért és magára zárta az ajtót. Leakasztotta hat töltésű revolverét és azzal belelőtt jobb halántékába. A golyó talált, halálos sebet ejtett, s Móré Mihályt nyomban megölte.

Egy levelet hagyott hátra a hatóságoknak, amelyben leírja szomorú helyzetét és elkeseredettségét, Halálát hat kis árvája siratja.

Az öngyilkos gyermekeinek sorsa iránt általános a részvét úgy barátai, mint a kariársai körében. A szerencsétlen ember holttestét a rendőrség beszállította a közkórházba, az árván maradt gyermekekről egyelőre közvetlen hozzátartozói gondoskodnak.

Holttest a nagyerdőn.

A visszavándorló drámája.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, febr. 19.

A nagyerdei rendőrőrzárát tegnap rejtélyes felfedezésre bukkant. A régi kocsolyázó palya háta mögött egy hatalmas tölgyn felakasztva találtak egy munkásnak látszó férfit. Nyomban telefonáltak a rendőrségre, ahonnan dr. Balkányi Emil kerületi orvos és Bordócz András rendőrbiztos mentek a helyszínére.

Dr. Balkányi Emil konstata, hogy az illető öngyilkosságot követett el és pár nap óta lehet a fára felakasztva. A személynazonossága nem volt megállapítható, mert erre vonatkozólag semmi néven nevezendő írás nem volt a zsebében. A rendőrség adatai szerint az illető 160 centiméter magas, arca hosszas, haja, szemöldöke gesztenye színű. szemei kékek, orra hegyes, bajusza nyírott, arca borotvált, jól táplált egyén. Kalapjában ez a felírás volt: Jakbenter Premierlob Newyork.

A rendőrségnek az a gyanuja, hogy az illető amerikából került Debreczenbe, valószínűleg nemrégiben vándorolhatott vissza s itt nem kapván munkát öngyilkos lett. Beszállították a közkórházba, ahol ma fel fogják boncolni. A rendőrség tegnap lefényképezette és fényképét közzéteszi a rendőri közlönyben. Pénz vagy más érték tárgy nála nem volt.

SZÍNHÁZ

Műsor:

Csütörtök Varázskeringő operette. „C”
Péntek Cserelányok operette. „A”
Szombat Király házasság vigjáték.
Zilahy 25 éves színészi jubileumának I-ső napja. Bérletszünet.
Vasárnap d. u. Cassanova operette.

— **Zilahy jubileuma.** Szombaton, e hó 22 én este ünnepli meg a debreczeni színház, igazgatójának 25 éves, művész diadalokban gazdag pályafutását. Az előadás megkezdése előtt Békés Gyula titkár mond beszédet a színpadon az ünnepelethez a színház tagjai nevében. Utána a debreczeni színi egyület kiküldötte fogja üdvözölni Zilahyt. Végül pedig a debreczeni veterán színész, Mándoki Béla intéz beszédet Zilahyhoz, aki ezután válaszolni fog az üdvözlötre, amely után az előadás kezdetét veszi.

— **Kocsián második hangversenye** pénteken este lesz a színházban. Ez alkalommal teljesen új számokkal lép a közönség elé a világhírű művész, hogy a zeneértő közönséget újabb nagy élvezetben részesítse. A hangversenyen ezúttal is Veselsky Ferenc zongoraművész fogja kíséni Kocsiánt s ezenkívül önálló zongora számmal is szerepel a műsoron,

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi teleten sz. 329

Szerkesztőségi 6.: d. e. 8—13 d. u. 2 G. éjjeli 2.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47 sz

— **Gróf Kreith Béla kérelme.** Gróf Kreith Béla, a budapesti 48—49. történelmi ereklyemúzeum létesítője és tulajdonosa kérelmet intézett Debreczen városához, hogy muzeumát anyagi támogatásban részesítsék. A segély fejében a muzeum kiadásában megjelent könyveket s történelmi iratokat ígér. Az ügy a tanács elé kerül.

— **Az óvodák államosítása.** Mint illetékes körök utján értesülünk, Apponyi kultuszminiszter ez év folyamán 100 állami kisedővót akar felállítani. Ez alkalomból Oláh Károly kultusztanácsos javasolja a tanácsnak, hogy a helybeli 4 óvodát és gyermekmenhelyeket állami kezelésbe adják át. Az ügyet ma fogja tárgyalni a tanács.

— **Tanulmányi ösztöndíj debreczeni iparosifjunak.** A keresk. m. kir. miniszter kivételes támogatásként 800 koronás tanulmány segélyben részesítette ifj. Kiss Imre debreczeni timárfiút, ki ezzel a freibergi timárszakiskolát fogja elvégezni. Az engedélyezés elírja, hogy 1909 végéig hazajön és szaktudását a magyar ipar javára hasznosítsa.

— **Tüdős János dr. a Szabad iskolában.** A Szabad iskolában (partestület díszterme, Simonffy-u. városi bérház.) 1908. február 20-dikán csütörtökön délután 6—7-ig Dr. Tüdős János megkezdte előadásait a német városok ujabkori fejlődéséről.

— **Az iparművészeti kiállítás elhalasztása.** A kamara és az Országos Iparművészeti Társulat Debreczenbenben, ez év őszére tervezett iparművészeti kiállítását elhalasztott az érdekeltektől iparosság kérelmére a jövő év tavaszi hónapjaira. Az augusztus-szeptemberi hónapokban tudniillik a debreczeni közönségnek még nagy-

része nyaraláson vagy fürdőekben távol van; maga az eddig közbeeső idő pedig az előkészítésre rövid is volna, nem tudnának az iparosok a legszorgosabb nyári hónapokban kellő nyugalommal elkészülni. — Méltányolva ez okokat a kamara és az Iparművészeti Társulat abban állapodtak meg, hogy a kiállítást a jövő, 1909. év tavaszán, valószínűleg Husvétkor rendezik. Az előkészítési munkálatok azonban már mostantól kezdve megszakitás nélkül fognak folyni. A kiállításra jelentkezési felhívást még közel jövőben közre fogják adni.

— **Vigest.** Folyó hó 25-én, kedden délután 5 órakor tartatik meg a III dik és utolsó vigest a „Bika” szálloda dísztermében. Hatalmas s valóban farsangi műsor az, melyet ez alkalomra az ügyes rendezőség összeállított. Vignál-vigabb, kacagatóbbnál kacagatóbb számok váltják fel egymást ez estén, melyek bizonyára állandó derűtségben fogják tartani a közönséget. Hét derék vitéz kacagató katonai-paródiát ad elő ékes zenekisérlettel. Lesz egy comicus zenei trio, melyet klárinéon, fagotton és trubonon adnak elő Both Béla, Ivanovits Károly s Szontagh Roman. Horváth Kálmán, a kiváló művész 4 új cabaret számmal vesz részt, míg férje Horváth Kálmán tréfás nótákat énekel a dr. Széll zongora kísérete mellett. Mártonfalvy a genialis zongora művész egy rendkívül kacagató zongora tréfát ad elő, míg Lónyay Piroška az 6 tréfás kedélyéhez illő vidám kupékat fog énekelni. Békés Gyula derűs versei s Bérczi Ernő vig magánjelenete bizonyára szintén óriási hatást fognak kelteni. Kacagató lesz Rajzei Anna „Asszony vagyok” című magánjelenete. Egy gyorsfestő pedig karikatúrák rajzolásával fog sentatiós hatást elérni. Az estét egy kis farsangi bohózatféle rekeszti be, melyben részt vesznek Horváth Kálmán és neje és Bérczy Ernő. Ezen valóban vigestre, melyet melegen ajánlunk olvasóink szíves figyelmébe, jegyek válthatók Mihalovits Jenő gyógyszerárában. Üllőhely 1 korona állóhely 60 fillér, páholy 5 korona.

— **Protestáns estély.** A református leánynevelő intézet e hó 23 án vasárnap délután 5 órakor az intézet dísztermében, gondosan egybeállított programmal protestáns estélyt tart. Ezen összejöveteleknek állandó, lelkes közönsége szokott lenni, most pedig az érdeklődést méltán fogja fokozni ez az érdekes műsor. — 1. Megnyitó-ének, előadja az intézet énekkara. 2 Szaval Bodiozky Aranka tan. k. növendék. 3. Nocturne zongorán előadják Vaskovits Paula és Solymosy Paula fel. isk. növendékek. 4. Felolvasást tart dr. Erdős József theol. tanár. 5. Szóló-ének előadja Nagy András ref. kántor. 6. Köttemények felolvassa és írja Marjay Géza ref. theol. 7. Bezáró ének előadja a főiskola énekkara. Jegyek előre válthatók Csáthi F. könyvkereskedésében.

— **A debreczeni ref. egyház** árvaügyi bizottsága február hó 20-án délután 4 órakor a tanítók otthonában ülést tart. Tárgyak: alakulás és folyó ügyek.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazok, akik felejtetetlen jó Akos fiunk temetésén való részvételükkel mértetlen fájdalomukat enyhíteni igyekeztek: fogadják bánatos lelkünkben fakadó hálás köszönetünket. Szabó István és családja.

— **Eltűnt irnok.** A rendőrségnél tegnap egy fiatal ember eltűnését jelentették be, akiről hozzátartozói azt hiszik, hogy öngyilkos lett. Az eltűnt fiatal embert Szabó Ernőnek hívják, 27 éves, református vallású nőtlen ember, aki végre-

hajtói irnok volt Oláh Géza végrehajtónál. A fiatal ember február 12-én elávozott Burgondia-utca 12. sz. a lakásáról és azóta nem tért vissza. — A rendőrség körözi.

— **Tolvaj a Doozi intézetben.** A Kossuth-utcai ev. ref. felső leányiskolában tegnap délelőtt különös eset történt. Egy fiatalember belopódzott az iskolába s ott összeszedte a tanuló leányok esernyőjét s azzal megugrott. A tolvajlás tegnap délelőtt történt, a tanítások ideje közben, délelőtt 9—10 óra között. A tanítóképezde II. és IV-ed osztályu tanulóit károsította meg az illető. Ellopta a Kanirád Margit, Erdős Juliska, Tóth Ilon, Ökrös Eszti, Hegedüs Vila, Brankovics Jolán, Horvát Erzs, Barna Rózsika esernyőit. A tolvajlásokról értesítette Dóci Gedeon a rendőrséget, mely a nyomozást rögtön el is rendelte.

— **Lopás.** Ecsedi József Petőfi-tér 6 szám alatti lakostól 30 kilogram szappanját ellopták. A rendőrség a tolvajokat Grzsás Mihály és Nagy Károly személyében letartóztatta. Gorzsásék tagadják a lopást. De a bizonyítékok ellenük vallanak. Egyelőre a rendőrség fogva tartja őket.

— **Pusztul a Rostás familia.** Négy vármegyének volt réme a Rostás familia. Gazságaik ismeretesek. Ők követték el Hajdu vármegyében a legnagyobb gyilkosságokat és rablásokat. A családnak majdnem valamennyi tagja börtönben ül. Az egyik, Rostás Imre, aki többszörös rablásokat vitt már végbe, tegnap meghalt a nagyváradi fogház kórházában.

— **Zsebtolvajlás a vasuton.** Törőza eselédet tegnap az állomáson meglópták. Nyolcvankét korona készpénzt loptak el. A tolvajt a rendőrség Teszler Zoltán, valódi nevén Kettia Ruzsánnak hívják. A rendőrség átadja a bíróságnak.

— **Robbannak a bombák.** Barcelona-ban, a spanyolországi felforgató elemek főfészkében ismét bombarobbanás történt. Miad a két pokolgép a San Ramon-uton okozott nagy pusztítást. Az első robbanásnál egy asszony és egy kis leánya megsebesült, a másodiknál egy asszony életét veszítette. Madridból ma azt táviratozzák, hogy egyáltalában alaptalanok azok a hírek, amelyek az Alfonz király ellen tervezett merényletről elterjedtek.

— **Meghaltak.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Takács Mihály r. kath. 3 hónapos, Medve Rozália r. kath. 22 éves, Smidt Olivér r. kath. 25 napos, Szigeti Benedek Gyula ev. ref. 78 éves, Kállai Eszter ev. ref. 1 hónapos, özv. Nagy Andrásné ev. ref. 14 éves.

— **Gummi különlegességek** Győrfi Sándor kötszerésznél Simonffy-u. 2. sz. a.

— **Szives tudomásra** hozom a n. érdemű közönségnek az „Angol Királyné” szálloda átvétele alkalmával, hogy azt a mai kor igényeinek megfelelően teljesen modernül, ujonan berendeztem, úgy a kávéházat, szállodát, valamint az éttermet. Naponta zene-estély, színház után állandóan friss ételekről és italokról gondoskodom, éttermemben elsőrendű francia és magyar konyha. A n. érdemű közönség szives pártfogását kérve tisztelettel az Angol Királyné szálloda bérlője Kaszás János.

— **Báli keztük** nagy választékban Győrfi Sándornál Simonffy u. 2.

— **Szabó-féle pármal ibolya-szappan a szappanok ideálja.** Rendkívül kellemes, lágy habzása, finom ibolya-illatú s bőrpuhító hatása olyan hogy egyetlen külföldi szappan sem versenyezhet vele. Készíti Szabó Béla pipereszappangyáros Miskolcson. Darabja 80 fillérért kapható: Debreczenben minden gyógyszerárban továbbá Jóna és Jóna, Rácz Herman droguistáknál, Márton Gyula, Kontsek Géza, Kontsek Kornél, Benyáts E., Komlóssy L., Mentze H., Kálnai L., Füstös D., üzletében. Ujfehértón Trócs Gyulánál H.-Szoboszlón Körner Bélánál.

— **Május 1 sőre 2 vagy 3 szobás lakást keres fiatal házaspár czim a kiadóba.**

A házzabályrevízió.

Nagy tanácskozások.

A disszidensek harca.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, febr. 19.

A házzabályrevízió ügyében ma d. u. tartották meg azt az értekezletet, amely iránt komoly és nagy érdeklődés nyilatkozik országsszerte. Andrassy Gyula gróf elnökölt az értekezleten, a melyen nem volt hiány szenvedelmes vitákban. A tervezet végleges elfogadása nem történt meg. Egyes pontokra meg tudtak állapodni, de a javaslat nagyobb részéhez nem járultak hozzá a disszidens képviselők.

A kormány a zárulések kérdésében engedett a disszidenseknek, amennyiben eltért álláspontjától s elfogadta azt, hogy zárt ülést 100 képviselő helyett 80 is kérhet. A kardinális pontoknál igen heves vita volt, melyben Farkasházy és Nagy Emil vettek részt.

Ütköző pontokul szolgáltak a sürgősség kérdése és az ülések meghosszabbításának ügye.

Farkasházy 10 órás ülés mellett foglalt állást. Andrassy és Wekerle ezt nem fogadták el.

Mindenki azzal a benyomással távozott el az ülésről, hogy a tervezetet pártközi konferencián sem sikerül megoldani.

A tárgyalást ma félbeszakították. Holnap folytatják. A disszidens képviselők a Bristolba mentek s referáltak elbarátaknak a konferenciáról.

A disszidensek pártja elhatározta, hogy a revíziós tervezet ellen minden erejével küzdeni fog. A tárgyalás alkalmával 20-an vesznek részt a vidéken. A disszidensek kommunikét is adtak ki a jövőendő magatartásukról. Biznak abban, hogy törekvéseikben a nemzetiségek és horvátok is támogatni fogják őket. Kijelentik végül a disszidensek, hogy amennyiben a revíziós javaslatot péntekre tárgyalásra tűzik ki, minden eszközt megragadnak, hogy a tárgyalást megakadályozzák.

A disszidensek országsszerte közgyűlést fognak tartani. A legelső Orosházán lesz.

Biztos helyről jövő értesítésünk szerint a kormány a javaslatot **pénteken tűzi ki a képviselőház a napirendjére.**

TAVIRATOK.

Az új ellenzék.

Budapest, febr. 19. A disszidensek, akik eddig egységes pártot nem alakítottak, párttá tömörülnek. Már a napokban meg lesz az alakulás. Az új ellenzék teljes címe ez lesz: **Függetlenségi és 48-as ellenzéki párt.**

A dinamitszállítás.

Pozsony, február 19. Az itteni dinamitgyárból tegnap előtt 600 kg. dinamitot szállították Bécsbe. Bécs előtt észrevették, hogy a hogy a kocsi alatt petroleumos gyapot van. A felfedezés nagy konsternációt keltett. A vizsgálat kiderítette, hogy bűnös manipulációról nincs szó. A gyapotot valószínűleg véletlenül felejtette ott egy vasuti lámpatiszogató.

A függetlenségi párt értekezlete.

Budapest, febr. 19. A függetlenségi párt ma este rögtönzött értekezletet tartott a dési botrányos választásból kifolyólag. Több képviselő a belügyi államtitkárnak és a dési főispánnak tulajdonítja a vereséget.

A Szandzsák-vasut.

London, február 19. Lequeux William, aki gyakran utazik a Balkánon és eközben alkalma van több uralkodónál és a legtöbb vezető államférfiúnál kihallgatáson megjelenni, a Daily Mailben közlést tesz benyomásait arról, hogy a különböző balkáni államok a tervezett vasutakkal szemben milyen álláspontra helyezkednek.

Míg Szerbia az osztrák—magyar tervnek erőlyesen ellentáll, kézzel-lábbal kész elősegíteni az orosz tervet, mely neki az Adria tengeren kikötőt biztosítana, Montensgro szintén az orosz terv keresztülvitelét óhajtja és az osztrák—magyar tervet ellenzi. Ugyanez áll Bulgáriáról, míg Románia inkább tartózkodó állápontra helyezhedik és az egész kérdést többé kevésbé közömbösen veszi.

Botrány a közgyűlésen.

Budapest, febr. 8. A székesfőváros mai közgyűlésén nagy botrány volt. A karzatot munkásnép lepte el, a mely a tárgyalások alatt óriási lármát okozott.

— Mi van a lakásuzsorával!

— Szentelen bitangok!

— Vesszenek a lakásuzsorások.

A nagy zajban a szociálisták röpcédulákat hullattak le a karzatról. A cédulákon a lakásuzsora ellen kérnek orvoslást és követelik a munkáslakások sürgős építését.

Letartóztatott budapesti építész.

Budapest, február 19. Ma éjjel Párisból érkezett távirat szerint ottan kémkedés gyanuja alatt letartóztatották Kromholz Agoston budapesti építész, akinek Budapesten még most is gyára van, az egész világon elterjedt aszbesztpadlónak feltalálója, több bpesti középületnek tervezője, így többek között az Athenaeum épületét is ő tervezte.

Párisi letartóztatása alkalmából letartóztatták a vele lévő leányt is, állítólag szeretőjét. Ujabb hír szerint Kromholz a Patrie léghajó terveit leste el s összeköttetésbe lépett egy belga ügynökkel. Kiderült, hogy kémkedéseit Németország javára akarta értékesíteni.

Megdobált képviselő.

Zágráb, február 19. Elegvics Starcsavics párti képviselőjelölt, komoly veszedelemben forgott tegnap. Kerületéből jövet az ellenpárt emberei kövekkel dobálták meg. Többen rálöttek. A csendőrök több embert letartóztattak.

Akinek 17 menyasszonya volt.

Szélhámos diák.

Becsapott községek.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, február 19.

Nagystilű szélhámos felett ítélték tegnap a máramarosszigeti királyi törvényszék, Egy fiatal diákot, Sváb Gyulát ítélték el két és fél évi fegyházra.

Sváb Gyula egy ungvári g. kath. tanító és kántor képezde harmad éves növendéke volt. Szegény sorsban élő diák, aki sokat gondolkozott azon, hogy hogyan lehetne a sorsát megjavítani. Mintegy két hónapja aztán különös módját eszelte ki ennek.

Valahogy megszerezte Fircák Gyula ungvári püspök pecsétjét és kifürkészte, hogy a közeli vidéken hol vannak üresedésben kántortanítói állások s a pecséttel ellátva kitöltött 35 darab kinevezést.

A kinevezésekkel, melyek elhihetően szabályszerűek voltak, sorra járta azokat a Máramaros és Ugocsa megyei községeket, ahol az említett állások nem voltak betöltve. Elegánsan felöltözve, csinos külső megjelenéssel beállított a lelkészi parokhiákra és előadta, hogy ki van nevezve kántor tanítónak, csak a falvakhoz késik a kinevezés megküldése. Majd kikérte a földbér illetményeit és az átköltözködés költségeit.

A földeket rögtön bérbe adta az egyes falukban s a bérösszegeket felszedte. Ily módon 35 községet csapott be, még pedig igen tekintélyes összegekkel.

De ez csak egyik része a nagy stilű szélhámos manipulációnak. — Mindenütt, a hol megfordult, a falvakban egy-egy idősebb lányt eljegyzett s karika gyűrűt is vett el tőlük. A nők, akik örültek a fiatal, elegáns, uri kinézésű völegénynek, szívesen adták a jó arany gyűrűket, Sváb Gyulának. Neki pedig csak ez kellett. Oly szédületes ügyességgel csinálta a dolgát, hogy rövid 2 hónap leforgása alatt nem kevesebb mint 17 menyasszonya volt.

Hamar rájöttek azonban a becsapott községek a dologra. Mikor egyre késtek a kinevezést közlő értesítések, kérdést intéztek a püspöki hivatalhoz, ahonnan közölték, hogy Sváb Gyulát nem is ismerik. Így aztán kiderült a szélhámos a furfaogos diákot elfogták.

A csalások miatt tegnap vont a felelősségre a máramarosszigeti kir. törvényszék Svábót, a ki mindent beismeret. Ravasz ügyei miatt két és fél évi fegyházra ítélték.

Az ítélet jogerőst

REGENY-CSARNOK.

Küzdelem a becsületért.

98. Bűnügyi regény.

Természetesen én voltam a legelső hölgy; de a tiszték is mind ott voltak már s körülfogva engem, vidáman beszélgettek mindenfelől Javában neveltünk valamin, mikor egyszerre csak belépett Kandó ezredes, fényes diszgyenruhában, a szemén monoklival. Oda nézett a tisztekre, aztán rám szögezte a szemeit, — én jól láttam, bár szinletem, hogy még nem vettem észre — s egyszerre halál-sáppadt lett. Közelebb jött, kétszer-háromszor fölnyitotta száját, mintha szólni akarna, de nem jött hang reszkető ajkaira. Én úgy tettem, mintha semmit sem látnék, de Imre, aki nem volt elkészülve erre a rémes hatásra, aggódva kérdezte: — Rosszul van, uram? — talán paracsol valamit?

— Nem, nem — felelte Kandó a fejét rázva s egy székre kapaszkodott; csak muló ideggöres... már vége is van. Oly merően nézett rám, hogy majd kiugrottak a szemei; Imre ismét hozzáfordult és azt mondta:

— Ha megengedi bemutatom nőmnek... Nelli, mondta nekem, — ez Kandó ezredes.

Folyt. köv.)

Terményfőzde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentése Budapest, 1908. február 19.

Készaru 10 olcsóbb, határidők gyenge indulás után záratkor kissé kellemesebbek.

1907. októberi buza	10.04.—05
1908. áprilisi buza	11.54.—55
1907. októberi rozs	8.64.—65
áprilisi rozs	10.18.—19
1907. októberi zab	—
áprilisi zab	7.72.—73
1908. májusi tengeri	6.67.—68
1907. júliusi	—
1907. augusztusi	—
1908. augusztusi rapora	—
1907. szeptemberi tengeri	—

Telefon 210.

Telefon 210.

Földes és Vajner

elektrotechnikai vállalata

Debreczen nagytrafik udvar.

Legolcsóbban és szakszerűen készítenek villamos világítás és erőátviteli berendezéseket, házi és magán telefonok, villanycsengők berendezését és karbantartását, villany-, benzin- hőlég és nyersolaj motorok javítását, orvosi-fizikai műszerek készítését és javítását és minden e szakba vágó legkomplikáltabb munkákat.

Nem tépelődöm

többsé,
mert meggyőződtem hogy a legjobb

magvakat!

és legelőnyösebben csakis

Kontsek Géza

magkereskedésében szerezhetem be.
DEBRECZEN, Kossuth-utoza.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Óriási szőnyeg raktár!!

Függönyök, ágy- és asztalterítők,
linoleum — bőrvásznak

Flanelltakarók.

Valódi perzsa szőnyegekben

óriási választék.

Lakások, üzletek, gyárak

villanyvilágítási és erőátviteli

berendezéseit szakszerűen készíti

Elekos és Társai

okl. gépészmérnökök, budapesti cég,
debreczeni szerelési fiókja (Piacz-u. 63.)

Berendez gazdaságok, gyárak,
nyaralók saját géppel való villanyvilágítását és ezzel kapcsolatos vízvezetéki berendezését.

Terv és költségvetés díjtalan.

2408/1908. v. k. szám.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. bíróságnak V. 3855/2—1907. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Általános takarékpénztár részére, Berger Márton és Berger Adolf debreczeni lakosoktól 200 korona tőke, ennek 1907. évi október hó 8. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 77 kor. 72 fillér perköltőség erejéig 1907. évi november hó 18-án bíróság felülfoglalt és 3089 kor. 50 fillérre becsült szobabutorok, lovak, rongyneműek, szikvizgyári berendezés és egyebekből álló ingóságok 1908. évi február hó 27-én délelőtt 10 órakor kezdetét veendő és Simonffy-utoza 32. sz., folytatólag Teleky-utoza 94 sz. és folytatólag Uj földön, alperes raktárában megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Debreczen, 1908. évi január hó 31-én.

Oláh Géza bírói kik üldött

Eladó modern ház.

A város legforgalmasabb helyén eladó egy modern ház uri lakással, gázvezetékekkel, a ház jól jövedelmez.

Ára 24.000 korona.

Van rajta 7.000 korona igen előnyös kölcsön a Nagytakarékpénztártól.

Bővebb felvilágosítást nyújt Pájer Ferencz Miklós-u. 18. szám alatt.

Ámor

hygienicus mosdó pastillát

férfiak, nők egyaránt használják

Doboz 1 korona.

Gyógytárakban kapható.

Detsinyi Frigyes

BUDAPEST, V. Marokkói-utca 2. sz.

Keresek uri kocsist

évi bizonyítványokkal, a ki a lovak jó bánásmódjához ért és a házi munkák végzéséhez is ügyes. — Arczkép a bizonyítványokkal küldendő.

A. G. Pfarre, Plauen, 1. V

Németország.

Répa vágók, Szecska vágók és Lánzos ekék.

NÁNÁSSY LAJOS vaskereskedő

Debreczen, Csapó-utca 4. sz. Bankház.

Ajánlja dusan felszerelt vasáru nagy raktárát legolcsóbb árban és a legjobb kivitelben

Öntött vaskályhák nagy választékban (most érkezett teljes kocsai rakomány.) Takarékos tüzhelyek, egy és két sütővel jótállás mellett, rudvasak, tengelyek, vaslemezek, vasbutorok, szén- és fatartók, kályhavédők, diszes kályha tálcák leszállított árban.

Konyha felszerelések, vadász fegyverek hozzá való kellékek, lágy és kemény srétek minden számban, Sohlingeni finom zsekkések, asztali kések, ollók, borotvák.

Vidéki megrendeléseket gyorsan esztelők. — Becses pártfogást kér, tisztelettel

Nánássy Lajos.

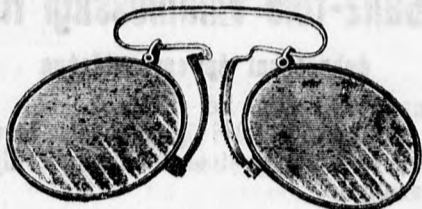
Legjobb kályha ezüstkőny.

Eladó új ház.

A város legforgalmasabb helyén eladó egy új ház 10 évig adómentes több uri modern lakással jövedelmez évenként 2200 koronát a ház eladási ára

15 ezer forint

a rajta levő teher 8 ezer forint. Czim a kiadóba.

Ha rosszul lát

forduljon

Löbl Gyula és Társa

látyszerészhez

Piacz-u. 63., ahol pontos szemvizsgálat után megfelelő számú szemüveget, orrcsüptőt, lorgnettet kaphat. — Javitások elfogadtnak.

Nagy raktár

Gramophon és lemezekben részletfizetésre is.

Kulesár József

Bronzműves. DEBRECZEN, Szent-Anna-utca 6.

Készít mindennemű Sárgaréz és Bronzárakat, légszesz, acetylen és villamos csillárokat.

Csillárok átalakítását petroleum és légszeszről villamosra vagy légszesz és villamosra (combinálva) Ujjá tisztításokat és minden e szakmába vágó javításokat elfogad gyorsan, szakszerűen és jutányos árak mellett eszközöl

a Hazai gázizzófény részv. társ. Debreczeni képviselője.

Állandó nagy raktár „Rádiumfény” és lefele égő gázizzókészletekben, üveghengerek, legújabb öngyújtók és egyéb felszerelési különlegességekben

Gyönyörű fényű kirakat és utcza lámpákban. — Jókarban tartást jutányos árban elfogad

Muszhong-buziásfürdői

Szénsav-művek

ujonnan berendezve

kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

Szénsavat

a világhírű buziasfürdői szénsavforrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra.

Össze nem tévesztendő mesterségesen előállított

Megbízható, szigorúan lelki. kevesebb káros szénssavval

ismeretes kiszolgálás!

Buziasfürdői ásvány- és gyógyvizek

1/1 és 1/2 literes üvegekben.

~ Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utól nem ért gyógyhatás. ~

Előrendelő asztali víz!

Felvilágosítással készségesen szolgál

Muszhong-buziasfürdői szénsavművek és

ásványvizek szétküldési telepe Buziasfürdőn.

Sürgönyezim: Muszhong, Buziasfürdő. — Interurban telefon 18. sz.

Ügyes helyi képviselők kerestetnek.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontal minden szög 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szögig minden szög 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszbelépetet esatolni.

Eladó 300 négyszögöl háztelek a vargakert I. járásban, értekezhetni varga-utca 10.

Több rendbeli lakosztály május 1 re kiadó Bethlen utca 25. sz.

Keresek egy három szobás lakást mellék-helyiségekkel együtt lehetőleg gázvilágítással a Piaczhoz közel. Czim a kiadóhivatalban.

Telefon 168.

Telefon 168

Földvári L.

Debreceni Első Elektrotechnikai gyárvállalata Kosuth u. 1. Gyárt és árusít mindenféle elektrotechnikai cikkekkel. Berendez lakások, üzletek és gyárak részére. Villamos világítást, erőátvitelt, házi és magán telefonokat, villamhárítókat és villamos csengőket,

ennek javítását és évi jókarban tartását, legjutányosabban eszközli. Saját motorerővel berendezett, rézsiszolás, nicklezés és galvanizálás. Villamos zseblámpák K. 1.70-től. — Képes ár jegyzék ingyen

Magánideológi ajánkozik a legdiszertébb megfigyelésekre és nyomozásokra Megbízhatóságról kezeskedve. Krámer József Iskola-u. 4.

Czim és butor festő inasok felvétetnek Péterfia u. 1. Prindelmaier L. és Pap F.

Nagy Antal kárpitos és diszítő Arany János utca 38.

Vasztergályos és géplakatos tanoncok gépműhelybe fölvetetnek Deák Ferencz-utca 22.

Czigarettázók!

Sok pénzmegetakarlítás: „Verge“ egészségi szivarkaműhelyeket vásárolni

Harmathynál Fűvészkert-utca 14.

100 Riz hüvely 14 kr.	100 Pique hüvely 16 kr.
100 Ambre „ 14 „	100 Progress „ 10 „
100 Sorompó „ 14 „	100 Barna „ 14 „
100 Karucz „ 12 „	100 Parafa 14 és 16 „
100 Tisztí „ 10 „	100 Nic montes 14, 16 „
100 Janina „ 10 „	100 Kling kontra 08 „
100 Magyarverseny 10, 12 „	100 Arany „ 20, 25 „
100 Hygie „ 14, 16 „	Piccoló arany „ 25 „
100 db. Anti nicotin adobozban 16 kr.	
250 „ Anti nicotin „ 35 „	
100 „ Füstlehtűtővel „ 25 „	
100 „ Arany parafa „ 20 és 25 „	
1 „ Czigaretta töltő 6 „	
Vidékre (6000 db.) frankó küldés.	

Két tanoncz azonnali belépésre Szerdahelyi Adolf szobafestő és tapétázó mesternél Mester-utca 21. sz. a. felvétetik.

Eladó a halápi állomáson kívüli őrháznál 3 boglya széna és egy kazal tuskó. Czim Méliusz-tér 14.

Május 1-sőre 2 vagy 3 szobás modern lakást keres fiatal házaspár czim a kiadóba.

Két szobás modern garconlakás, gázvilágítással kiadó Csapó-u. 10. az emeleten.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádogos-u. 4. sz.

Visszamaradt könyvelést, magyar és német levelezést perfect elvégez lakásán jutányos díj ellen — képzett könyvelő. Czim a kiadóhivatalban.

Bélyeggyűjtőknek! Logritkább régi bélyegekből állandó dus választék fél és negyed áron Harmathynál Fűvészkert-utca 14. Régi bélyegek magas áron megvétetnek.

Vaskályha kitűző karban eladó Csapó-u. 10. Az emeleten.

Egy jó karban lévő alig használt fürdőkád ócskón eladó. Czim a kiadóba.

Villamos-világítási és erőátvitel

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni épi eszevetősége

(Piacz-u. 72.) által ké ittetnek. Szakszerű felvi gositással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinék díjtalanul szolgál.

Világítástek, cellák és szerelvények dus választéka. Telefon sz. 568. Telefon sz. 568.

Moskovits József

uriszabó divatterme angol és hazai szövetudonságok raktára. A leg-elegánsabb uri ruha különlegességek elsőrendű szabóműhelye Piacz-utca 46. szám az udvarban.

MEGHÍVÓ.

A Hajdunánási gazdasági bank részvénytársaság

1908. márczius 1-én délelőtt 1/2 11 órakor Hajdunánáson az intézet helyiségében tartja

II. rendes közgyűlését

melyre a t. részvényesek azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy a közgyűlésen csak azon részvényesek vehetnek részt, a kik részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlés előtt legalább 8 nappal a bank pénztáránál vagy az Alföldi takarékpénztárnál letétbe helyezik.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentés s az 1907. évi mérleg s eredmény számla előterjesztése.
2. A nyereség felosztása iránt határozás.
3. A felmentvény megadása iránt határozás.
4. Két sorrend szerint kilépett igazgatósági tag helyének betöltése választás utján.
5. Az igazgatósági napidíjak megállapítása az 1908. évre.
6. A felügyelő bizottsági tagok tiszteletdíjának megállapítása az 1907. és 1908. évekre.

VAGYON.

Mérleg-számla.

TEHER.

	kor.	f		kor.	f
Pénztár	15690	22	Részvénytőke	100000	—
Váltó kölesön	351092.24		Betét	156756	89
Jelzálog kölesön	59600.—		Visszleszámítás	281686	86
Kötvény kölesön	54534.—		Hitelezők	19710	55
Folyó számla	20507.52	485733	Átmeneti tételek	8722	60
Adósk	7584	03	Nyereség	2306	05
Első alakulás költsége	800	—			
Berendezés és felszerelés	4374	94			
		514182	95		514182
					95

VESZTESÉG.

Nyereség és veszteség-számla.

NYERESÉG.

	kor.	f		kor.	f
Különféle költségek	13902	77	Kamatok	30935	24
Visszleszámítás kamzt	9753	55	Különféle jövedelem	1245	20
Betét kamzt	5343	82			
„ adó	479	88			
Leírás alapítási költség.	394	42			
Nyereség	2306	05			
		32180	44		32180
					44

Hajdunánás, 1907. december 31.

Papp Lajos, pénztárnok.

Reiszner Nándor, ügyvezető, főkönyvelő.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Nagy Elek elnök, Magyar Gábor. Poroszlay László, Engel Adolf, Frigyesi Jakab, dr. Varga Sándor, Takács István, Sohler István.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Márk Endre elnök, Havas Kálmán, Berenossy Gábor.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piacz utca 49. szám, a főpostával szemben.